ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MARCO DARMON της 27ης Φεβρουαρίου 1986 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Με την υπό κρίση προσφυγή ο Elio Bevere, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ζητεί την ακύρωση της απόφασης της 31ης Ιανουαρίου 1984 σχετικά με τη μεταφορά των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που προβλέπει το άρθρο 11, παράγραφος 2, του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων.

Η Επιτροπή ζητεί να κηρυχτεί η προσφυγή απαράδεκτη και, επικουρικώς, αβάσιμη.

2. Όπως συμβαίνει πάντοτε, σε παρόμοιες περιπτώσεις, η χρονική σειρά των πραγματικών περιστατικών είναι ικανή να διασαφηνίσει τη συζήτηση επί της υποθέσεως.

1 Δεκεμβρίου 1971: η Επιτροπή προσλαμβάνει τον Bevere ως έκτακτο υπάλληλο.

1 Ιουλίου 1975: μονιμοποίηση του ενδιαφερομένου.

13 Μαΐου 1982: η Επιτροπή καταρτίζει για τον Bevere, ο οποίος είχε ζητήσει να εφαρμοστούν ως προς αυτόν οι ευεργετικές διατάξεις του προαναφερθέντος άρθρου 11, παράγραφος 2, τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό του χρόνου προϋπηρεσίας που δικαιούται να του αναγνωριστεί λόγω της προηγούμενης εργασίας του. Σύμφωνα με τον υπολογισμό αυτό, ο χρόνος προϋπηρεσίας ανερχόταν σε τέσσερα χρόνια, έντεκα μήνες και τέσσερις ημέρες. Στο κάτω μέρος του σχετικού εγγράφου είναι τυπωμένη η φράση: « dichiaro accetare la presente proposta » (δηλώνω ότι αποδέχομαι την παρούσα πρόταση) και ακολουθεί η υπογραφή του Bevere και η ημερομηνία που τέθηκε η υπογραφή αυτή (2 Ιουνίου 1982).

31 Ιανουαρίου 1984: η Επιτροπή πληροφορεί τον Bevere ότι ο συντάξιμος χρόνος που ελήφθη υπόψη είναι τέσσερα χρόνια, έντεκα μήνες και τέσσερις ημέρες.

15 Φεβρουαρίου 1984: ο Bevere προσφεύγει στην Επιτροπή με « αίτηση » την οποία υποβάλλει « σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης », ζητώντας να του αναγνωριστεί χρόνος προϋπηρεσίας δεκαπέντε ετών, έντεκα μηνών και πέντε ημερών, επικουρικώς οκτώ ετών, ενός μηνός και οχτώ ημερών, και επικουρικότερα « μια λογική, μαθηματική και από οικονομική άποψη αποδεκτή εξήγηση » ως προς τις ανωμαλίες που θεωρεί ότι επισήμανε στους υπολογισμούς της υπηρεσίας. Το έγγραφο αυτό περιήλθε στην Επιτροπή στις 21 Φεβρουαρίου 1984.

9 Ιουλίου 1984: ο ενδιαφερόμενος απευθύνθηκε εγγράφως στην Επιτροπή για να της δηλώσει ότι ερμηνεύει τη σιγή της ως « αρνητική απάντηση ».

3 Σεπτεμβρίου 1984: ο Bevere, λαμβάνοντας υπόψη ότι « δεν δόθηκε καμία απάντηση εντός των προθεσμιών που τάσσει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης », υποβάλλει, για τον αυτό σκοπό, στην Επιτροπή, μαζί με συμπληρωματικά επιχειρήματα, « διοικητική ένσταση » « σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης ». Το έγγραφο αυτό περιήλθε στην Επιτροπή στις 5 Σεπτεμβρίου 1984.

16 Οκτωβρίου 1984: η Επιτροπή με έγγραφο που απηύθυνε στον Bevere χαρακτήρισε την « αίτηση » της 15ης Φεβρουαρίου 1984 ως « ένσταση » και δήλωσε ότι η απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 1984 ελήφθη σύμφωνα τόσο με τις γενικές διατάξεις εκτελέσεως του άρθρου 11, παράγραφος 2, του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης όσο και με τις διατάξεις του ίδιου του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, καθώς και τις ανώτερες αρχές του δικαίου. Το έγγραφο αυτό κοινοποιήθηκε στον ενδιαφερόμενο στις 18 Οκτωβρίου.

* Μετάφραση από τα γαλλικά.

19 Νοεμβρίου 1984: η Επιτροπή γνωστοποίησε στον Bevere ότι δεν θα εξετάσει την ένσταση του Σεπτεμβρίου, καθόσον η τελευταία έχει το ίδιο αντικείμενο με την υποβληθείσα στις 15 Φεβρουαρίου 1984 και αποτέλεσε την αιτία της από 16 Οκτωβρίου 1984 απάντησής της.

16 Ιανουαρίου 1985: ο Bevere άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

3. Η Επιτροπή, προς υποστήριξη της ενστάσεώς της απαραδέκτου, ισχυρίζεται ότι ο προσφεύγων επιδιώκει την ακύρωση της σαφούς και ρητής απόφασης της 31ης Ιανουαρίου 1984, η οποία συνιστούσε τη βλαπτική κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 90 πράξη. Επομένως, έχει μικρή σημασία το ότι ο Bevere χαρακτήρισε ως « αίτηση » το έγγραφό του της 15ης Φεβρουαρίου 1984, που ελήφθη από την Επιτροπή στις 21 Φεβρουαρίου 1984 και αναλύεται ως ένσταση που αποτέλεσε το αντικείμενο, πριν από τη ρητή οριστική απάντηση της 16ης Οκτωβρίου 1984, της σιωπηρής απορριπτικής απόφασης η οποία μπορούσε να προσβληθεί με προσφυγή μόνον εντός προθεσμίας τριών μηνών που έληξε στις 21 Σεπτεμβρίου 1984. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή φρονεί ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι απαράδεκτη ως εκπρόθεσμη.

Ο Bevere ζητεί να απορριφθεί η ένσταση για το λόγο ότι η « αίτησή » του της 15ης Φεβρουαρίου 1984 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένσταση, η δε Επιτροπή δεν είναι δυνατό να επωφεληθεί από το γεγονός ότι δεν του απάντησε εντός των νομίμων προθεσμιών.

Το Δικαστήριο, κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας, εξέφρασε τη λύπη του για το ότι η Επιτροπή περίμενε μέχρι τις 16 Οκτωβρίου 1984 για να γνωστοποιήσει στον Bevere ότι θεωρεί την « αίτησή » του ως « ένσταση ». Πράγματι, αν ένας τέτοιος χαρακτηρισμός, έστω και καθ' υπόθεση βάσιμος, είχε γίνει εγκαίρως, θα επέτρεπε στον Bevere να ασκήσει την προσφυγή του χωρίς τον κίνδυνο να κριθεί απαράδεκτη.

Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής δεν αμφισβήτησε την καθυστέρηση αυτή που αποδίδει στον αυξανόμενο αριθμό ενστάσεων. Παρατήρησε όμως ότι είναι από νομική άποψη επικίνδυνο να εξαρτηθεί ο χαρακτηρισμός της πράξης της 31ης Ιανουαρίου 1984 από το βαθμό επιμέλειας της Επιτροπής.

Αυτή είναι και η δική μου γνώμη. Το έγγραφο της 31ης Ιανουαρίου 1984, με το οποίο γνωστοποιήθηκαν στον Bevere τα έτη της προηγούμενης υπηρεσίας του που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων, συνιστά πράξη δυνάμενη να βλάψει τον προσφεύγοντα. Άλλωστε αυτή είναι η πράξη της οποίας την ακύρωση ζητεί από το Δικαστήριο.

Βεβαίως θα ήταν περισσότερο φρόνιμο εκ μέρους της Επιτροπής, κυρίως μετά τη λήψη του δεύτερου εγγράφου του Bevere της 9ης Ιουλίου 1984 και ακόμη περισσότερο του εγγράφου του της 3ης Σεπτεμβρίου 1984 που αυτός το είχε χαρακτηρίσει ένσταση, να διευκρίνιζε την άρνησή της χωρίς να περιμένει τόσο πολύ χρόνο. Η καθυστέρηση αυτή, στην περίπτωση που επρόκειτο να αποδειχτεί υπαίτια, θα μπορούσε να συνεπάγεται την ευθύνη της Επιτροπής. Αλλά τίποτα δεν επιτρέπει να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι η τελευταία σιώπησε για να κρατήσει τον προσφεύγοντα σε πλάνη. Το καθήκον αρωγής δεν είναι δυνατό να συγχέεται με την υποχρέωση συμβουλής και συνδρομής. Η κατά πλάσμα δικαίου θεωρούμενη ως σιωπηρά απορριπτική απόφαση και τα αποτελέσματα που συνεπάγεται για την άσκηση των ένδικων μέσων δεικνύουν ότι στους υπάλληλους εναπόκειται να ενεργούν προκειμένου να προβάλλουν τα δικαιώματά τους και σκοπό έχουν να τους παρέχουν τα διαδικαστικά μέσα. Η μέριμνα να προστατεύονται οι υπάλληλοι από δική τους πλάνη εκτιμήσεως, οσοδήποτε θεμιτή και αν είναι, δεν είναι δυνατό να συντελεί στη δημιουργία ανασφάλειας του δικαίου.

Κατά τα λοιπά, πρέπει να τονιστεί ότι πριν από την « αίτησή » του της 15ης Φεβρουαρίου 1984, ο Bevere είχε δηλώσει ότι αποδεχόταν την πρόταση που του έγινε στις 13 Μαΐου 1982 και επανελήφθη κατά λέξη, υπό μορφήν αποφάσεως, στην προσβαλλόμενη πράξη. Βεβαίως η αποδοχή αυτή δεν του στερούσε την ευχέρεια να αμφισβητήσει την πράξη αυτή, μόνο που η αμφισβήτηση αυτή δεν μπορούσε να γίνει παρά με ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και όχι με αίτηση όπως αυτή που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο του ίδιου άρθρου.

Επομένως, νομίζω ότι ορθώς η Επιτροπή χαρακτήρισε ως ένσταση την « αίτηση » που της υποβλήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1984 και η οποία, επομένως, αποτέλεσε το αντικείμενο σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως εντός των τεσσάρων μηνών που ακολούθησαν τη λήψη της από την Επιτροπή.

Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι, για λόγους ασφάλειας του δικαίου, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να κηρυχτεί απαράδεκτη.

4. Εντούτοις, επικουρικώς, θα υποβάλω προτάσεις επί της ουσίας, για την περίπτωση που το Δικαστήριο θα έκρινε την προσφυγή παραδεκτή, παραπέμποντας σχετικά στη συνοπτική περιγραφή των ισχυρισμών των διαδίκων όπως παρατίθενται στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Κατ' ουσίαν, ο Bevere αιτιάται τις διατάξεις εκτελέσεως σύμφωνα με τις οποίες η ημερομηνία μονιμοποιήσεως θεωρήθηκε ως το χρονικό σημείο αναφοράς για τον υπολογισμό των ετών που συνυπολογίστηκαν για την αναγνώριση του συντάξιμου χρόνου, ενώ μόνη συνέπεια της μονιμοποιήσεως πρέπει, κατά τη γνώμη του, να είναι η απόκτηση του δικαιώματος για την αναγνώριση αυτή. Προσθέτει ότι η επιλογή αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία εις βάρος του καταστάσεως εισάγουσας διακρίσεις και αντίθετης προς την αρχή της ίσης μεταχείρισης των υπαλλήλων. Στο κείμενο του άρθρου 11, παράγραφος 2, του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης δεν υπάρχει τίποτα που να ενισχύει την ερμηνεία του Bevere.

Σε όποια γλώσσα και αν εξεταστεί το κείμενο αυτό — ο Bevere επισήμανε σχετικά τη διαφορά που υφίσταται ανάμεσα στο γαλλικό και στο γερμανικό, αγγλικό και ιταλικό κείμενο — προκύπτει ότι η υποχρέωση της Επιτροπής συνίσταται στο να καθορίζει, « λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό μονιμοποιήσεως » του ενδιαφερομένου, « τον αριθμό των συντάξιμων ετών που συνυπολογίζει σύμφωνα με το καθεστώς που τον διέπει, δυνάμει του χρόνου προϋπηρεσίας βάσει του ποσού του στατιστικού ισοδυνάμου ή του κατ' αποκοπή ποσού της εξαγοράς ». Αυτό παρέχει σε κάθε κοινοτικό όργανο την ελευθερία να καθορίζει τις λεπτομέρειες υπολογισμού της αναγνώρισης του χρόνου προϋπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό μονιμοποιήσεως, εφόσον το κριτήριο που έχει γίνει δεκτό είναι αντικειμενικό. Η αντικειμενικότητα αυτή διασφαλίζεται από το κριτήριο αναφοράς που έχει γίνει δεκτό στην αμφισβητούμενη διάταξη.

Βέβαια, η εφαρμογή της διάταξης αυτής μπορεί να καταλήξει σε διαφορετικά αποτελέσματα που πρέπει να αποδοθούν σε διαφορές υπηρεσιακών καταστάσεων. Έτσι, ο Bevere, αφού εργάστηκε επί μακρόν ως έκτακτος υπάλληλος, ελάμβανε κατά το χρόνο της μονιμοποίησής του μισθό σχετικά υψηλότερο από αυτόν της αρχικής του πρόσληψης. Η προοδευτική αυτή αύξηση, ευνοϊκή αυτή καθαυτή, είχε αρνητικό αποτέλεσμα, εφόσον ο αριθμός των συντάξιμων ετών που αναγνωρίζονται είναι αντιστρόφως ανάλογος προς το μισθό που λαμβάνεται υπόψη. Άλλοι έκτακτοι υπάλληλοι που μονιμοποιούνται σε θέση της οποίας ο αντίστοιχος μισθός είναι κατώτερος αυτού που ελάμβαναν ως έκτακτοι υπάλληλοι θα βρεθούν σε αντίθετη κατάσταση. Μια τέτοια διαφορά δεν είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ως εισάγουσα διακρίσεις, δυνάμει της αρχής που έχει θεσπιστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου σύμφωνα με την οποία η διάκριση συνίσταται

« στη μεταχείριση είτε κατά τρόπο διαφορετικό ομοειδών καταστάσεων είτε κατά τρόπο όμοιο διαφορετικών καταστάσεων » (υπόθεση 13/63, απόφαση της 17ης Ιουλίου 1963, Rec. σ. 335 και, ειδικότερα, σ. 360).

Για τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του Bevere, η υπηρεσία που παρέσχε ως έκτακτος υπάλληλος ελήφθη κανονικώς υπόψη κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 40, δεύτερη παράγραφος, του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού. Προκειμένου περί των προηγούμενων υπηρεσιών, για τις οποίες και μόνο γεννάται ζήτημα, δικαίωμα αναγνωρίσεως χρόνου προϋπηρεσίας αποκτάται μόνο δυνάμει του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Ο προσφεύγων δεν απέδειξε ότι με την αμφισβητούμενη απόφαση οι σχετικοί κανόνες του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης εφαρμόστηκαν κατά τρόπο εισάγοντα διακρίσεις εις βάρος του. Επομένως, η προσφυγή του πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

5. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο:

— να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη,

— επικουρικώς, να την απορρίψει ως αβάσιμη,

— όσον αφορά τα δικαστικά έξοδα, να εφαρμόσει το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας.